

Bruisende activiteiten van een jubilerende Stichting Stamboek Ronde- en platbodemjachten

De activiteiten van de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodemjachten welke jaarlijks, naast het eigenlijke werk aan het stamboek, ten behoeve van de donateurs plegen te worden verricht, zijn dit jaar door verschillende omstandigheden buitengewoon uitgebreid geweest.

Omdat voor de jaarlijkse Zomerreünie, Harlingen in het verre noorden was gekozen, was er vorig jaar, met duidelijk succes, een extra weekendbijeenkomst in het zuiden (Middelharnis) georganiseerd.

Voor dit jaar was een gelijke gedragslijn gewenst. De Stichting bestaat dertig jaar en de lustrumviering dient nu eenmaal volgens afspraak in Friesland plaats te vinden. Een locale compensatie in zeilplezier voor de vrienden van de Stichting in het zuiden leek wederom geraden. De maritieme Pinksterdagen van Hellevoetsluis op 25 en 26 mei boden daartoe een even ongezochte als goede gelegenheid. Reeds meerdere jaren was het verlangen van de plaatselijke organisatie kenbaar gemaakt, de zeilerij onder auspiciën van de Stichting te laten geschieden. Dit jaar waren daartoe voor het eerst de mogelijkheden geheel aanwezig, zodat het bestuur hiermee tevens een oude toezegging nakwam.

In de loop van de vrijdagmiddag verzamelde zich een dertigtal schepen in de Oude Haven, het hart van de vroegere marinestad. De organisatoren waren er zelfs in geslaagd, met de aanwezigheid van een echt marinevaartuig – de H. M. Naarden – voor een ogenblik de oude glorie te doen herleven. Een receptie aan boord voor de deelnemende platbodemzeilers verleende extra luister aan deze kleine reünie. 's Zaterdags was er daardoor ook een uiterst passend admiraal-schip voor het afnemen van de vloot-schouw en het herbergen van de admiraal bij het brengen van de groet door de eskaders.

Een hart onder de riem was voor enkele het feit dat het commando „willen bin-

nen boord” ook voor professionals wel eens nodig blijkt.

Het was uitstekend weer, alles verliep naar wens en er was een uitgebreide belangstelling. Het slot werd gevormd door een officiële ontvangst op het gemeentehuis, terwijl een aantal lokaal georganiseerde festiviteiten op de wal voor de oprechte liefhebbers de moge-

lijkheid bood ook daarbij de onderlinge band rumoerig te versterken.

Op zondagmiddag was de gebruikelijke hardzeilwedstrijd, nu op het Haringvliet, onder auspiciën van de plaatselijke zeilvereniging.

Dank zij het goede weer was het al met al een uiterst plezierige en goed geslaagde bijeenkomst.

Rotterdam

Op 29 juni nodigde de commissie Rotterdam Maritiem, in het kader van de viering van veertig jaar bevrijding, de Stichting uit voor een demonstratie admiraalzeilen op de Maas. Het admiraalzeilen zou moeten plaats vinden ter hoogte van het voormalig clubgebouw van de Koninklijke Nederlandse Jachtclub, die in 1880 ter ziele is gegaan en waar nu, op kleine afstand daarvan de K.R.Z.V. „de Maas” haar vestiging heeft.

De middag daaraan voorafgaand was er een officiële ontvangst op het Rotterdams stadhuis door wethouder Vermeulen. Een plechtige toestand gevolgd door een genoeglijke zeemansmaaltijd in de sociëteit van een van de sponsors van de commissie: de Nedlloyd. Zaterdag-smorgens was er een puzzeltocht langs de oevers van de Nieuwe Maas en in de middag scheepte de „admiraal”, de commandant van het corps mariniers van Rotterdam, zich in op de 79 jaar

oude tjalk „De Maze”. Het was helaas een sombere dag en met een frisse bries werden de deelnemers dicht gereefd over het onstuimige water voortgejaagd. Het liep niettemin allemaal goed af en zelfs het weven kwam redelijk goed uit de verf. Het is een welverdiend compliment aan de schippers waard. Helaas had het droeve weer eventuele potentiële toeschouwers er kennelijk toe gebracht zich elders een veilige schuilplaats te verschaffen. Tegen de avond klaarde het op en zo ook de gezichten van de deelnemers die voor de slotbijeenkomst weer gebruik mochten maken van de gastvrijheid van de Nedlloyd in hun gezellige sociëteit. Het totaal aantal deelnemende schepen bleef beperkt tot 25 hetgeen voor de organisatoren een aanleiding kan zijn om de vormgeving van een echt Rotterdams evenement in de toekomst nog eens goed te heroverwegen.

Leeuwarden

Voor de lustrum zomerreünie verzamelden zich in een zomerse sfeer op woensdag 17 juli al de eerste van de 150 deelnemende jachten bij de Prinsentuin in Leeuwarden. Dit alles deed het beste verwachten. Helaas, in de loop van donderdag betrok het en kort voor de aanvang van de officiële ontvangst door het gemeentebestuur in de Harmonie, brak een eerste bui over de deelnemers los.

Het was maar goed dat toespraken, aperitief en feestmaaltijd veilig binnen en onder één dak plaats vonden want de regen wist van geen ophouden. Triest was dat wél want niet alleen dat de terugkeer naar de schepen de velen, die zich volgens de goede stichtingsgewoonte in een historisch kostuum hadden gestoken, bijzonder „nat” is gevallen, bovendien moest al het feestelijke dat voor de rest van die avond nog was voorzien worden afgelast.

Daarmee spoelde ook voor velen de onvergetelijke herinnering aan de lustrumviering van vijf jaar geleden zonder pardon naar de vergetelheid.

Na de regen kwam de wind en zelfs een schijnsel van zonlicht, zodat de onderbreking van de gezamenlijke tocht op vrijdag naar Grouw op het Sonsmeer deed hopen op een keer ten goede, quod non. Middag en avond brachten een aantal ongenadige buien zodat de ontvangst op het gemeentehuis Boarnsterhim (heeft iets met het aloude Grouw te maken) en het speciaal voor de deelnemers georganiseerde ringrijden door paren in historische sjezen volledig verregenden. Hulde past aan de volhouders, die de elementen hebben getart. Admiraal Wiegel, in het provinciale jacht „Friso”, nam zaterdag onder gelukkiger omstandigheden op de Wijde Ee de schouw van de 26 eskaders af.

Onder een Hollandse lucht op een Fries meer bij een pittige bries de Nederlandse Ronde en Platbodemjachten te zien evolueren leverde een onvergetelijk schouwspel op. Een welverdiende borrel voor de eskadercommandanten op het fraaie statenjacht, liggend aan de steiger van het hotel Oostergoo vormde een waardig slot van deze manifestatie.

De avond bracht jeugdwedstrijden en een fakkelvaart. Op zaterdagmiddag tenslotte volgde de wedstrijd op het Sneekermeer, vakkundig geleid door enkele deskundigen van de K.W.S. Een iets te harde wind veroorzaakte helaas enkele brokken maar het regende niet, integendeel, en dat was al heel wat waard, want daarmee kon deze zesde lustrumreünie toch nog in stralende zonneshijn worden beëindigd.

Rotterdam (foto P. M. Warffemius).

Sail Amsterdam

Evenals in 1980 had de Stichting Stamboek een aandeel in SAIL-AMSTERDAM. Bij de reeds lang tevoren begonnen voorbereidingen van spiegelgevecht en admiraalzeilen stond het veiligheidsaspect centraal. Een herhaling van de ongeregelde heden, zoals deze zich voordeden in 1980, was onaanvaardbaar. Daarvoor werd de medewerking van de Rijkspolitie te Water ingeroepen. Men verleende de medewerking loyaal. Daartegenover verplichtte de Stichting Stamboek zich tot een strakke organisatie. Beide exercities verliepen volgens plan op een alleen voor de deelnemers toegankelijk water.

Op zaterdagavond bestreden twee vloeten elkaar in een half uur durend gevecht, verdeeld over IJ en IJhaven, tot de „slagschepen” van de vijand, in brand geschoten, verloren gingen.

's Zondags noodzaakte de harde wind tijdens het admiraalzeilen tot sterke zeilvermindering en een flink gebruik van de motor. De verleiding, de manoeuvres alleen onder zeil uit te voeren was groot, maar de schippers gedroegen zich gedisciplineerd en bleven daardoor in gesloten colonne. Stipt op tijd brachten de 37 eskaders de groet aan de admiraal. De sleepboten van de vereniging „Lekko”, die voortreffelijke bijstand verleenden, zorgden voor een passend slot door spontaan een eskader te vormen en fluitend de groet te brengen.

Jammer, dat enkele gastschippers, niet-Vrienden van de Stichting Stamboek, meenden van hun deelname gebruik te kunnen maken om te demonstreren.

Antwerpen

Lustrumreünie noch SAIL '85 waren voor een dertigtal deelnemers een belemmering om op uitdrukkelijke uitnodiging van het Stadsbestuur naar Antwerpen te varen en daar ter gelegenheid van de herdenking van de Scheiding tussen Noord en Zuid, de herinnering van de hollandse en Zeeuwse vloeten levendig te houden.

Op 16 augustus, direct na aankomst in het Bonapartadok viel hun een waardige ontvangst op het stadhuis ten deel. Na

Hans Wiegel is voor enkele uren admiraal van de vloot, voorzitter Jorissen en echtgenote hebben er duidelijk plezier in.

een gloedvol betoog van de schepen van de Haven werd een fraaie plaquette aan de schippers aangeboden. 's Avonds bracht de bus een ieder naar het clubgebouw van de RYCB voor een geslaagd diner. Zaterdag 17 augustus schuttede de vloot om 14.30 uur in de Royersluis en voer de Schelde op.

Het stadsbestuur had beloofd dat, van een kwartier voor tot een kwartier na hoogwater, er geen stroom zou staan. De Schelde bleef echter zichzelf en de vloed hield onverminderd aan tot „'d Ollanders” na een geslaagde demonstratie van admiraalzeilen en van de Waller-Weefmanoeuvre weer in de Royersluis afmeerden.

De scheiding van Noord en Zuid, die in 1585 de economische en culturele ontwikkeling van Antwerpen onderbrak, was herdacht.

's Avonds werd het herstel van de stad waardig gevierd. Met donderend geweld brak de hollandse en Zeeuwse vloot door de schipbrug, waarmede Parma de stad had afgesneden van het achterland.

De 26-jarige Justus van Nassau, stram van 400 jaar wachten, beklom de kade en kon de burgemeester van Antwerpen de blijde mare doen dat het beleg van Parma was gebroken.

Zondagmorgen 7.30 uur: de bruggen draaien om de vloot van ronde en platbodemjachten door te laten voor de thuisvaart.

Al donateur?

De balans opmakend mag de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodemjachten constateren, dat het programma 1985, hoe overladen het lijkt, een succes is geweest. Het doel, de belangstelling wekken voor onze oud-Nederlandse jachten, werd wederom bereikt.

Varend door Nederland ontmoet men overal onze karakteristieke ronde jachten en platbodems. Een veelvoud van het aantal in het Stamboek ingeschreven schepen vaart nog over onze wateren. Hadden de initiatiefnemers dertig jaar geleden kunnen dromen van dit resultaat!

Het oud-Nederlandse jacht is er weer. De voorzitter van de Stichting Stamboek wees er dit jaar niet voor niets meermalen op, dat het doel thans moet zijn onze jachten varende te houden. Jongeren moeten tijdig de plaatsen van de huidige schippers overnemen ter bestendiging van het bereikte doel. Vandaar de activiteiten van de jongerenafdeling.

Tijdens de reünies en andere evenementen, die de Stichting Stamboek jaarlijks organiseert, krijgt men gelegenheid de oude zeiltechnieken te bespreken en te beoefenen. Minder spectaculair doch minstens zo belangrijk is het werk van

de Stichting op het gebied van het opsporen en vastleggen van gegevens betreffende bouw, constructie en gebruik van de ronde jachten en platbodems en het verstrekken van informatie daarvan. De jaarlijkse publicatie van de monografieën leveren daarin een niet te onderschatten aandeel.

Met jong élan en frisse moed gaat de dertigjarige verder naar het volgende lustrum. Bent u nog geen vriend van de Stichting bel dan nu om nadere informatie en geef u op als donateur bij het Secretariaat Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten, de Kemphaan 10, 8601 ZH Sneek, tel. 05150-22200.

Jongeren actief bij de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten

Tijdens de lustrumreünie van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten in Friesland, werd ons gevraagd een stukje te schrijven over de jeugdafdeling van deze Stichting. Als jeugdbestuur hebben we dit aanbod direct aangenomen, want op deze manier kan onze (nog bescheiden) jeugdafdeling wat meer bekendheid krijgen en kunnen we eens goed uitleggen wat de jeugdafdeling precies inhoudt.

De jeugdafdeling is in 1965 opgericht. Het doel is een groep platbodemjeugd bij elkaar te krijgen die elkaar tijdens de evenementen steeds terug zou vinden en bovendien het bestuur van Stichting bij zou staan bij het organiseren van speciale evenementen voor de jeugd. In 1981 (het derde lustrum) is tijdens de Lente-feesten in Den Haag een speciale vlag onthuld door de heer Van Waning. Het is een oranje-wit-oranje vlag en aan die kleuren kun je het jeugdbestuur ook altijd herkennen.

De diepere gedachte achter de jeugdafdeling is het enthousiast maken van de jeugd voor de ronde en platbodemjachten. Immers, in de toekomst zal het van hen afhangen of deze oud-Hollandse schepen intact zullen blijven of niet. Wij

als jeugdbestuur proberen allereerst de reünies aantrekkelijker te maken, zodat kinderen met plezier met hun ouders mee zullen blijven varen.

Een altijd terugkerend evenement is de traditionele jongerenmaaltijd: deze maaltijd wordt doorgaans goed bezocht en is altijd erg gezellig. Wat ook altijd plaatsvindt is een roeiwedstrijd. Er wordt dan geroeid om de zogenaamde „Wisseldol”: een wisselprijs die de winnaar een jaar in zijn bezit mag houden en vervolgens, het jaar daarna dus, zal moeten verdedigen in een nieuwe roeiwedstrijd. Aan het einde van een reünie vindt altijd de hardzeilwedstrijd voor de jeugd, met het schip van pa, plaats om de „wisselbokaal”. Dit zijn de altijd terugkerende evenementen, en afhankelijk van de plaats waar de reünie is, worden puzzeltochten georganiseerd of wordt een discotheek afgehuurd.

Het zal niet bij reünies kunnen blijven, omdat er per jaar toch maar een beperkt aantal zijn: daarom zijn er voor- en najaarsbijeenkomsten in een gezellige gelegenheid of bijvoorbeeld in de vorm van een schaatsdag.

Voor de allerkleinsten zal het niet mogelijk zijn om naar zo'n voor- of najaarsreünie te komen, omdat deze in heel Nederland kunnen plaatsvinden. Toch worden zij niet vergeten. Een tekenwedstrijd (van hun eigen boot bijvoorbeeld) is een leuke oplossing. Ze kunnen dan

thuis tekenen en de tekening vervolgens opsturen. De prijs wordt dan op een zomerreünie uitgereikt.

Dit zijn zo de evenementen die plaatsvinden. Zoals ik al schreef verschildt het per jaar. Toch hopen we door deze evenementen de jeugd enthousiast te houden. De Stichting zelf groeit nog steeds, dat is een goed teken. Het zou toch jammer zijn als evenementen als admiraalzeilen en spiegelgevechten (denk aan Sail Amsterdam!) niet meer zouden voorkomen. Niemand kan immers ontkennen dat het elke keer weer een fascinerend gezicht is als de mooie oud-Hollandse schepen een gevecht nabootsen. Je waant je in vroeger tijden bij het zien van zo'n schouwspel. Wij hopen dat de jeugd dit ook inziet en we hopen tevens dat het varen met een platbodem voor hen toch iets anders is, dan het varen met een ander type schip, met alle respect voor andere typen natuurlijk.

Mocht je na het lezen van dit stukje belangstelling hebben voor de Jeugd-afdeling of meer informatie willen hebben, dan kun je je te allen tijde wenden tot het Secretariaat:

*Carolien Hoebée
Oude Rijn 178
2312 HM Leiden
071-144728*

